

ת"ד 5469/04/13 - מדינת ישראל נגד עאיד זאהדה

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 5469-04-13 מדינת ישראל נ' זאהדה 16 מרץ 2014

בפני כב' השופטת מרים קסלסי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה ע"י לשכת תביעות תעבורה י-ם

נגד

עאיד זאהדה

הנאשם ע"י ב"כ עוה"ד ווסים דראושה

הכרעת דין

מבוא

- 1.** כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו פניית פרסה שלא כדין, נהיגה בחוסר זהירות, גרם נזק וחבלה של ממש לרוכב אופנוע מר ברמן ישראל. הנאשם נהג בטנדר משא קירור לכן שדה הראיה שלו לאחור חסום, והוא יכול להיעזר רק במראות הצד.
- 2.** התאונה ארעה ביום שבת 17/11/12 בשעה 16:00 לערך כ-200 מטר מעמדות הבידוק של מחסום המנהרות.
- 3.** **הנאשם הודה כי ביצע פניית פרסה במקום אסור** (קו רצוף), כדי לחזור חזרה לכיוון ירושלים, אך טען כי אין במחדל זה כדי ליצור את הקשר הסיבתי לקרות התאונה, באשר היה על רוכב האופנוע שנסע אחריו לשמור מרחק עצירה מספיק ממנו כדי שיוכל לבלום במועד, לטענתו מדובר בתאונה הנובעת מאי שמירת מרחק גרידא.
- 4.** בפני העידו שני הנהגים המעורבים, שוטר שעמד במחסום ובוחן תנועה, כמו כן צפיתי בסרט ממצלמות הביטחון של מחסום המנהרות (ת/11). בשל המרחק מעמדות הבידוק, מקום התאונה לא נראה בבירור, אולם עדיין ניתן להפיק מהסרט נתונים אובייקטיביים שיש בהם כדי לתרום להבנת נסיבות התאונה ולהשליך על מהימנות עדויות העדים שהעידו לפני, כפי שיפורט בהמשך.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

- 5.** **מהראיות שהוצגו לי לרבות סרט וידאו, ניתן לתאר את הזירה ואת הממצאים שאינם שנויים במחלוקת כדלקמן:**

• **תיאור הזירה** - ביציאה מהמחסום יש שני נתיבים, אולם באותה עת עמדת הבידוק השמאלית הייתה סגורה ולכן כל הרכבים, לרבות הנאשם ורכב האופנוע חלפו את המחסום, ללא בדיקה, בנסיעה שוטפת, בנתיב הימני. (ראה סרטון ועדות הבוחן - פרו' עמ' 4 ש' 2).

בין שני הנתיבים לאותו כיוון משורטט אי תנועה ובהמשכו קו לבן רצוף ואילו בין הנתיב השמאלי לנתיב בכיוון הנגדי קיימת הפרדה באמצעות גדר ברזל ולאחריה אי תנועה מצויר.

שני נתיבי הנסיעה בכיוון נסיעת הרכבים המעורבים רחבים במיוחד, הנתיב הימני 4.5 מ' ואילו השמאלי 4.8 מ'. רוחב הטנדר הוא כ 1.8 מ'.

• **שני הנהגים ביצעו עבירת תנועה בכך שסטו מהנתיב הימני לשמאלי, על אף שמפריד בין הנתיבים קו הפרדה רצוף.** (ראה תמונות -ת/5, ממצאי הבוחן- ת/9, שרטוט -ת/6 ועדות רוכב האופנוע - פרו' עמ' 6 ש' 18 ועמ' 4 ש' 26-31).

• **קודם סטה רוכב האופנוע לנתיב השמאלי. בעת שעשה כן הטנדר הקדים אותו במרחק של כ-100-150 מטרים לפניו, כשהוא בנתיב הימני עדיין.**

• **התאונה ארעה בנתיב השמאלי מטרים ספורים אחרי שמסתיימת גדר ההפרדה מברזל בין נתיבי נסיעת הרכבים המעורבים לבין הנתיבים במסלול הנגדי. התאונה ארעה היכן שמתחיל אי תנועה משורטט** (ראה שרטוט בוחן -ת/6 ותמונה מס' 9 ביחס לאופנוע). רכב הנאשם לא נעצר במקומו, אלא המשיך בפנייתו, ביצע פרסה כפולה וחזר לנתיב השמאלי שם העמיד רכבו ונגש לרוכב האופנוע, לפיכך מקום הטנדר כפי שצולם ע"י הבוחן אינו מלמד על מקום האימפקט ובוודאי שלא יכול ללמד על זווית הטנדר ביחס לאופנוע בעת ההתנגשות.

דיון והכרעה בשאלה ששנויה במחלוקת

6. **כיצד ביצע הנאשם את פניית הפרסה** - האם מהנתיב הימני כשהוא סוטה לשוליים הימניים ומיד פונה שמאלה - כטענת נהג האופנוע, או מתוך הנתיב השמאלי - כטענת הנאשם. **"לפי הסרטון אי אפשר לדעת מאיזה נתיב בוצעה פניית הפרסה, כל שניתן לראות זה את הניצוץ שמעיד על תאונת הדרכים"** (עדות הבוחן, עמ' 4 ש' 1-2).

לטענת נהג האופנוע הנאשם נסע בנתיב הימני ואילו הוא בשמאלי. **"הוא עשה תנועה קלה ימינה לשוליים, לא אותה והוא התחיל לעשות סטיה ימינה כדי להשלים את הפרסה בבת אחת. באיזשהו שלב אני רואה שהוא שובר ימינה ופתאום הופיע מולי רכב כשהוא מאונך אליי."** "...הרכב היה בין אלכסון לבין תשעים מעלות. אלכסון יותר לכיוון התשעים מעלות, כשהתנגשתי בו אני בורח ימינה". לנהג האופנוע המעורב יש אינטרס בעדותו, הוא מצפה לתוצאות המשפט הפלילי כדי לתבוע את נזקי הרכוש שלו (בקשה לצילום תיק ביהמ"ש שהגיש מבהירה זאת). בעדותו מצאתי הפרזה ודרמה (עמ' 5 ש' 10-12, עמ' 7 ש' 8-11).

הטענה שהטנדר היה מאונך לרוכב האופנוע אינה נתמכת במיקום הפגיעה של האופנוע בטנדר (פינה אחורית שמאלית) ובהגיונם של דברים. אם הנאשם ביקש לפנות פרסה מהנתיב הימני ואפילו תוך הטיית הרכב לשוליים, על נהג האופנוע להבחין בכך עוד כשהטנדר בנתיב הימני ולנסות לסטות שמאלה כדי להתרחק ממנו ולא לסטות ימינה כפי שהעיד שעשה. לעומת זאת, אם פניית הפרסה החלה בתוך הנתיב השמאלי שהוא רחב מאוד, כי אז רוכב האופנוע שנסע מהר באופן יחסי לא שמר מרחק עצירה, בלם והסיט האופנוע ימינה וכמעט הצליח להתחמק מפגיעה. אותו הדבר היה קורה לו הטנדר היה בולם על אתר ומכאן שהגורם המשמעותי הוא אי שמירת מרחק ונסיעה במהירות גבוהה ולא פניית הפרסה.

רוכב האופנוע התחמק מלהשיב בחקירה הנגדית באיזו מהירות נסע. בתחילה ניסה לשוות לנסיעתו מהירות נמוכה בכך שהשיב **"אני יכול להניח שיצאתי ממחסום ונסעתי במהירות איטית"** אולם מצד שני הודה שמדובר בנסיעה רצופה ולא בתחילת נסיעה לאחר עצירה, היות שרכבים בנתיב הימני לא נבדקו במחסום. (עמ' 5 ש' 24). גם מהסרטון ניתן להבחין במהירות נסיעה גבוהה בהרבה ממהירות נסיעת רכבים אחרים, ואף במשטרה אמר **"התחלתי להאיץ"** (ההודעה לא הוגשה אולם צוטט ממנה - פרו' עמ' 6 ש' 20).

7. הנאשם מעיד שהוא עובר "מנתיב ימין לשמאל, ממשיך לאורך גדר הברזל, אחרי הברזל יש קו הפרדה רצוף, שמעתי בום לא יודע מאיפה, אחרי זה עשיתי את הפרסה, ראיתי את האופנוע, חזרתי חזרה (מדגים עם המכונית סיבוב שלם)..."

ש. רוכב האופנוע אומר שאתה לקחת את הפרסה מהנתיב הימני ואז ביצעת את כל הפרסה מהנתיב הימני?

ת. לא, אם הייתי עושה כך הוא היה צריך לפגוע בי באמצע האוטו באמצע דופן שמאל" (פרו' עמ' 15 ש' 18-23).

גם על עדותו של הנאשם לא הייתי סומכת בשתי ידיים, נוכח שקריו הבוטים בחקירתו במשטרה, בטרם אותר הסרטון. במשטרה הוא הכחיש כל כוונה לפנות שמאלה:

"אם הייתי צריך לפנות הייתי פונה אחרי זה למטה" (ת/10 ש' 34-35).

הוא גם הכחיש שהזיז את הרכב: **"לא (חסר ", "-מ.ק.) עמדתי ולא הזזתי את האוטו בכלל"**.

הנאשם ביקש להתחמק גם מעבירה של פניית פרסה אסורה אולם חזר בו, מן הסתם לאחר שצולם חומר הראיות והוא או בא כוחו צפו בסרטון.

על אף הפגם הקשה במהימנות הנאשם, שנתפס בשקריו, נראה כי עדותו בפני יותר סבירה מזו שמסר במשטרה, מכל מקום, ממילא יתר העדויות שהיו בפני לא תאמו זו לזו באופן שניתן להתעלם לחלוטין מעדות הנאשם ועדיין להרשיעו.

8. שוטר מג"ב במחסום מר דרייפוס דניאל העיד כי ראה את התרחשות התאונה וכי שני הרכבים נסעו זה אחר זה. אם אכן כך היה, הרי שעדות זו תומכת בגרסת הנאשם ולא בזו של רוכב האופנוע.

מהשרטוט שערך מר דרייפוס לבוחן (ת/5) הוא מציב את הרכבים, כאילו התאונה התרחשה בין הנתיב הימני לשמאלי,

בחקירתו הנגדית עומת מול עדותו בכתב שנגבתה ממנו (ואשר לא הוגשה כראיה), בה הוא מוסר שאינו זוכר באיזה נתיב נסעו הרכבים, לכך השיב:

"לא ראיתי באיזה נתיב הם נסעו אבל אני יודע שנתיב שמאלי חסום בדוקרנים"... לכן הם חייבים לנסוע בנתיב הימני" (פרוטוקול עמ' 12 ש' 12-14).

עדות זו היא עדות סברה על סמך היכרות העד את המחסום ואינה תואמת למה שנצפה בסרט הווידאו. לאחר עמדת הבידוק, הנתיב השמאלי היה פתוח לנסיעה, רוכב האופנוע מיד עבר לנתיב זה בנסיעה רצופה ומהירה יחסית, תוך שהוא עוקף רכב אחר.

העד נשאל אם ראה שהנאשם ירד לשוליים הימניים לצורך ביצוע פרסה, כטענת רוכב האופנוע, אולם הוא השיב:

ת. לא הוא נסע ופרסס ללא ירידה לשוליים, ללא שום מעגל" (פרו' עמ' 11).

עוד נשאל אם הוזז הרכב והשיב:

ת. עד שהגיע בוחן לא הזיזו שום דבר... (עמ' 9 ש' 3-4)... זה ערב כניסת שבת, אם אני זוכר נכון. לא היתה תנועה היה שקט לגמרי" (עמ' 9 ש' 31).

יצוין כי הסרטון, עדות הנאשם ורוכב האופנוע מלמדים באופן חד משמעי כי הטנדר המשיך בנסיעה רצופה אחרי הפגיעה ביצע מעגל שלם וחזר לנתיב השמאלי.

דרייפוס ציין כי רץ למקום, הנאשם טוען כי לקח זמן עד שמישהו הגיע, ואכן על פי הסרטון חולפת כדקה בין התרחשות התאונה ועד שמישהו מעמדת הבידוק רץ לכיוון זירת התאונה.

דרייפוס העיד ש: **"הרכב והאופנוע היו בנתיב הימני כשהאופנוע אחרי הרכב. הרכב פרסס על פס לבן והאופנוע נכנס בו. המרחק קרוב ל-200 מ' ביני לבין התאונה. ראיתי את האופנוע עף לצד ימין. הרכב היה באלכסון...כל האירוע היה על פס הלבן שמפריד בין שני המסלולים..."**(עמ' 8 ש' 25-27)

גם עדות זו אינה עולה עם הממצאים האובייקטיביים על הכביש, שמלמדים כי התאונה ארעה במרכז הנתיב השמאלי.

הנה כי כן, על אף שמדובר בעד ראיה אובייקטיבי, עדותו מלאה אי דיוקים שמונעת את האפשרות לקבוע על פיה ממצאים מעל לספק סביר, עד כדי כך שאיני בטוחה האם מר דרייפוס הבחין בהתרחשות התאונה או שתשומת לבו הוסבה אליה לאחר רעש ההתנגשות, מכל מקום, אם הבחין בתאונה כעדותו, הרי שזו תומכת בעדות הנאשם ולא בעדות רוכב האופנוע, לעניין נסיעת שני הרכבים בזה אחר זה באותו נתיב.

סיכום ביניים

9. מן המקובץ לעיל ומהודאת הנאשם, **אין ספק שהנאשם ביצע פניית פרסה אסורה, אולם קיים ספק סביר בשאלה האם פניית הפרסה בוצעה מהנתיב הימני או מהשמאלי.** אם פניית הפרסה בוצעה

מהנתיב השמאלי, כשרוכב האופנוע נוסע אחריו, מהירות הנסיעה של רוכב האופנוע ואי שמירת מרחק עצירה מהרכב שלפניו הם הגורם המכריע לקרות התאונה. כמובן שבמשפט אזרחי ניתן לייחס רשלנות תורמת ביחס כזה או אחר לשני הצדדים, אך עסקינן במשפט פלילי בו קיומה של אפשרות סבירה אחרת מביאה לזיכוי של הנאשם מחמת הספק.

10. בוחן התנועה לא ראה כל חשיבות לשאלה מהיכן בוצעה פניית הפרסה. בתשובה לשאלותיי ונוכח רוחב שני הנתיבים, הסכים עמי כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי מהיכן בוצעה פניית הפרסה וכי אין מניעה פיזית לבצע פניית פרסה מתוך הנתיב השמאלי, שכן רוחב הנתיב יכול להכיל כמעט את כל אורך הטנדר - לו פנה במאונך, כפי שתיאר רוכב האופנוע. הבוחן סבור כי עצם האיסור על פניית פרסה במקום, יש בו כדי להרשיע הנאשם בגרם התאונה, משום שרוכב האופנוע מאחוריו לא צריך לצפות שתבוצע פניית פרסה במקום אסור.

זו פרשנות משפטית של החוק ולא מסקנה מקצועית מהממצאים שנאספו, פרשנות שאיני מסכימה עמה. הצורך בשמירת מרחק מהרכב שלפנים כולל גם את החובה לצפות עצירת פתאום ולא חשובה הסיבה לכך ראה **ת"ד 2079-09-10 מדינת ישראל נ' יוסף (7/11/11)**.

זאת ועוד, כיצד ניתן לומר שרוכב האופנוע המעורב הופתע מהנאשם שביצע עבירת תנועה, אם הוא עצמו שניות ספורות קודם לכן, ביצע עבירה חמורה של עקיפת רכב, תוך חציית קו הפרדה רצוף?!

11. הסכנה הנובעת מפניית פרסה נשקפת לנהגים המגיעים מהנתיב הנגדי אליו מבקש הנהג לפנות וגם לאלו שאינם יכולים להבחין בשינוי כיוון נסיעתו, וכך נאמר **בתקנה 44 לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961:**

"(א) לא יפנה נוהג את רכבו כדי להסתובב ולנסוע לכיוון הנגדי (להלן-פניית פרסה) אלא בנסיבות שאין בהן הפרעה לתנועה או סיכון לעוברי דרך, ולא יפנה כאמור, כשהוא מתקרב לעקומה או לפסגה תלולה או במקום שרכבו אינו נראה לעיני נוהג אחר המתקרב מכל צד שהוא."

על פי ממצאי בוחן התנועה שדה הראיה של רוכב האופנוע הוא לפחות 100 מ' (ת/9) ומלבד הטנדר והאופנוע לא נסעו עוד רכבים ביניהם או לצדם. התנועה הייתה דלילה באופן יחסי מכיוון נסיעתם.

לסיכום

12. הוטל ספק סביר בשאלה מאיזה נתיב ביצע הנאשם פניית פרסה לפיכך לא אוכל להרשיעו בגרם התאונה. קיימת אפשרות סבירה שהנאשם פנה פניית פרסה מהנתיב השמאלי, האטת הרכב הפגיעה את רוכב האופנוע שלא שמר מרחק עצירה ומכאן שגרם התאונה נובע מאי שמירת מרחק של האופנוע מהטנדר שנסע לפניו ולא מפניית הפרסה. כמובן שקיים קשר סיבתי עובדתי בין מחדלי הנאשם לקרות התאונה, אולם צריך שיהיה גם קשר סיבתי משפטי וקשר זה נותק ע"י מחדלי רוכב האופנוע.

13. אשר על כן אני מרשיעה את הנאשם בפניית פרסה אסורה עבירה על תקנה 44(א) לתקנות

התעבורה תשכ"א-1961, ומזכה אותו מיתר העבירות המנויות בכתב האישום מחמת הספק.

ניתנה היום, י"ד אדר ב' תשע"ד, 16 במרץ 2014, בהעדר הצדדים.

מזכירות תשלח הכרעת הדין לצדדים בפקס.

טיעונים לעונש יישמעו במועד שנקבע לשימוע הכרעת דין (18/3/14 שעה 13:00).